Europeiska kommissionen

Kvalitetsskillnader hos livsmedel

EU-länderna får ny vägledning

Faktablad | 26 september 2017

Věra Jourová
Kommissionär. Rättsliga frågor, konsumentfrågor och jämställdhet

Generaldirektoratet för rättsliga frågor och konsumentfrågor

Med den här vägledningen vill vi hjälpa de nationella myndigheterna att bättre utnyttja befintlig europeisk livsmedels- och konsumentlagstiftning för att kartlägga och åtgärda omotiverade kvalitetsskillnader.

”Det är inte rättvist att människor i vissa länder erbjuds livsmedel med lägre kvalitet än i andra länder, trots att produkterna har identisk förpackning och varumärkning. Nu måste vi ge de nationella myndigheterna de verktyg de behöver för att få bort olagliga metoder, var de än förekommer. Det får inte finnas några andra klassens konsumenter i Europa.”

Europeiska kommissionens ordförande Jean Claude Juncker i sitt tal om tillståndet i unionen den 13 september 2017

”Att sälja två olika produkter i samma märkesförpackning är vilseledande och fräckt mot konsumenterna. Vi arbetar på att sätta stopp för sådana metoder, som EU-rätten förbjuder. Vi vill att alla konsumenter i EU ska behandlas lika.”

Věra Jourová, EU-kommissionär med ansvar för rättsliga frågor, konsumentfrågor och jämställdhet

Vad handlar det om?

Konsumenter från ett antal EU-länder har klagat över att vissa produkter håller lägre kvalitet i deras hemland än produkter från samma tillverkare och med samma varumärke i grannländerna.

Problemet gäller livsmedel som säljs under samma märke och i likadana förpackningar i olika EU-länder men som har så olika sammansättningar att det kan tänkas påverka konsumenternas köpbeslut. Den fråga som konsumenten ställer sig är: ”Skulle jag verkligen ha köpt den här varan om jag hade vetat att den inte alls smakar som i det andra landet?”

En konsument som svarar nej på den frågan har inte fått fullständig information. Konsumenten måste kunna få kännedom om den köpta produktens viktigaste egenskaper.

Hur ska de nationella myndigheterna tillämpa kommissionens vägledning i praktiken?

Enligt EU:s livsmedelslagstiftning måste tillverkarna ange vissa grundläggande uppgifter på sina produktförpackningar. De här kraven på konsumentinformation och standarderna för livsmedelssäkerhet måste alltid följas.

Dessutom är vilseledande marknadsföringsmetoder förbjudna enligt EU:s direktiv om otillbörliga affärsmetoder.

Med den här vägledningen vill vi göra det lättare för myndigheterna att tillämpa gällande EU-rätt i praktiken. Gemensamma utredningsriktlinjer ska hjälpa myndigheterna att göra en bedömning. Vägledningen ska dessutom hjälpa företagen att tydliggöra sina marknadsföringsstrategier.

Nedan följer ett diagram som förklarar hur man avgör om en affärsmetod är otillbörlig:

Exempel på produktskillnader

Ett kaffe säljs med ett liknande varumärke i två länder, men med mindre koffein och mer socker i det ena.

Frysta fiskpinnar innehåller mindre fisk i ett land än i ett annat, trots att de saluförs med i stort sett samma förpackning.

Iste innehåller mindre socker och har i stället konstgjorda sötningsmedel i vissa länder.

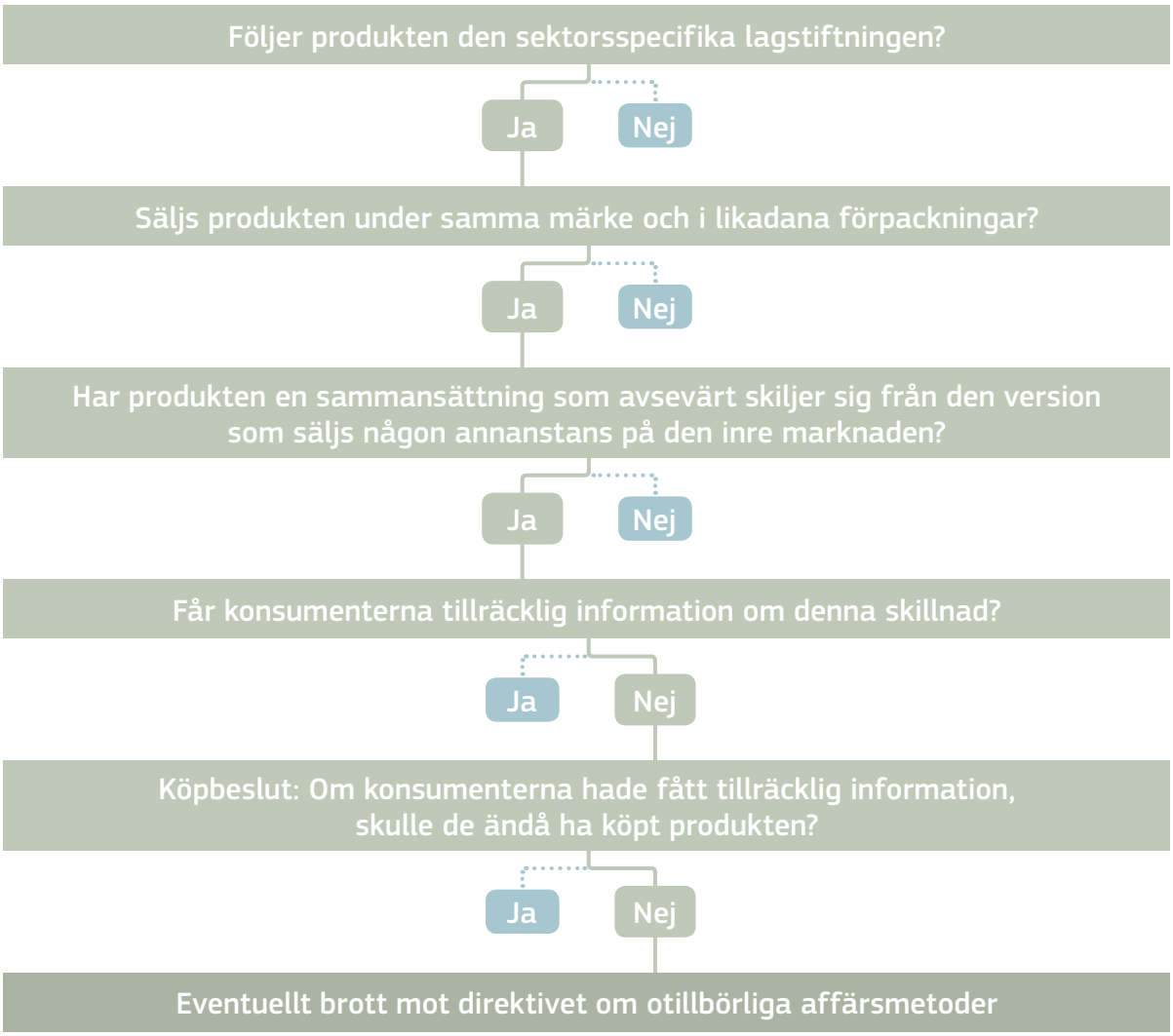

Kommissionens åtgärder på ett fat

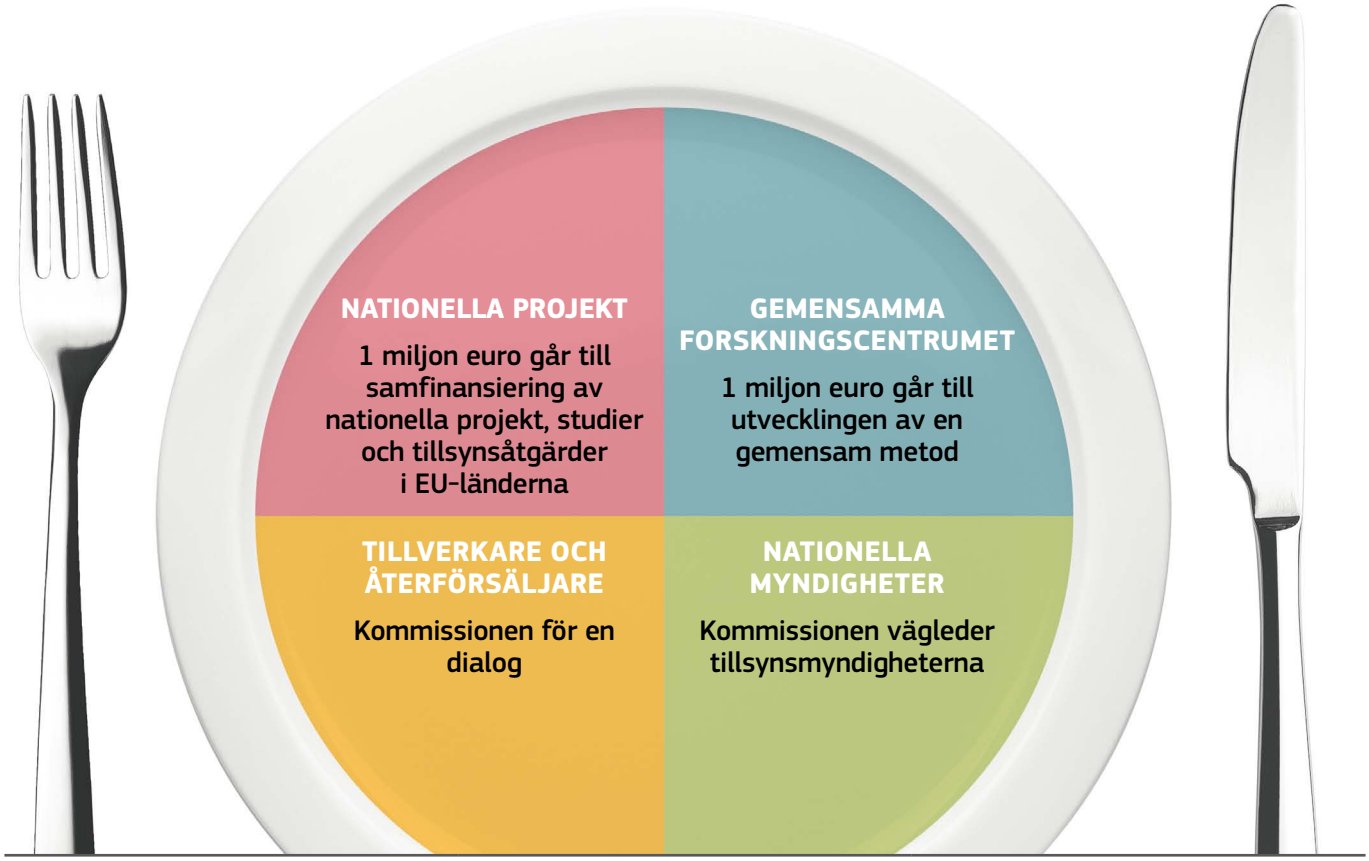

Initiativ	Klart	Nästa steg
Nationella projekt	30 november 2017: tidsfrist för pågående ansökningsomgång	De nationella myndigheterna föreslår projekt och genomför dem under de kommande tre åren (finansieringsredovisning)
Harmoniserad prövningsmetod från Gemensamma forskningscentrumet (JRC)	September 2017: JRC möter företrädare för laboratorier som har studerat metoden i Slovakien, Tjeckien, Ungern, Slovenien och Polen (Polen har ännu inte genomfört någon studie)	Oktober 2017: start för nätverket om kvalitetsskillnader hos livsmedel med företrädare för nationella myndigheter, konsumentorganisationer och branschsammanslutningar Början av 2018: Vägledning för harmoniserad prövningsmetod
Kontakter med producenter och återförsäljare	Juni 2017: högnivåforum för en bättre fungerande livsmedelskedja och regelbundna möten mellan kommissionär Věra Jourová och branschföreträdare	Pågående diskussioner högnivåforum om industrins skyldighet att öppet redovisa livsmedlens kvalitet för konsumenterna
Vägledning för de nationella myndigheterna	September 2017: antagande av vägledningen	Kommissionen sprider vägledningen bland myndigheterna och hjälper dem att tillämpa den